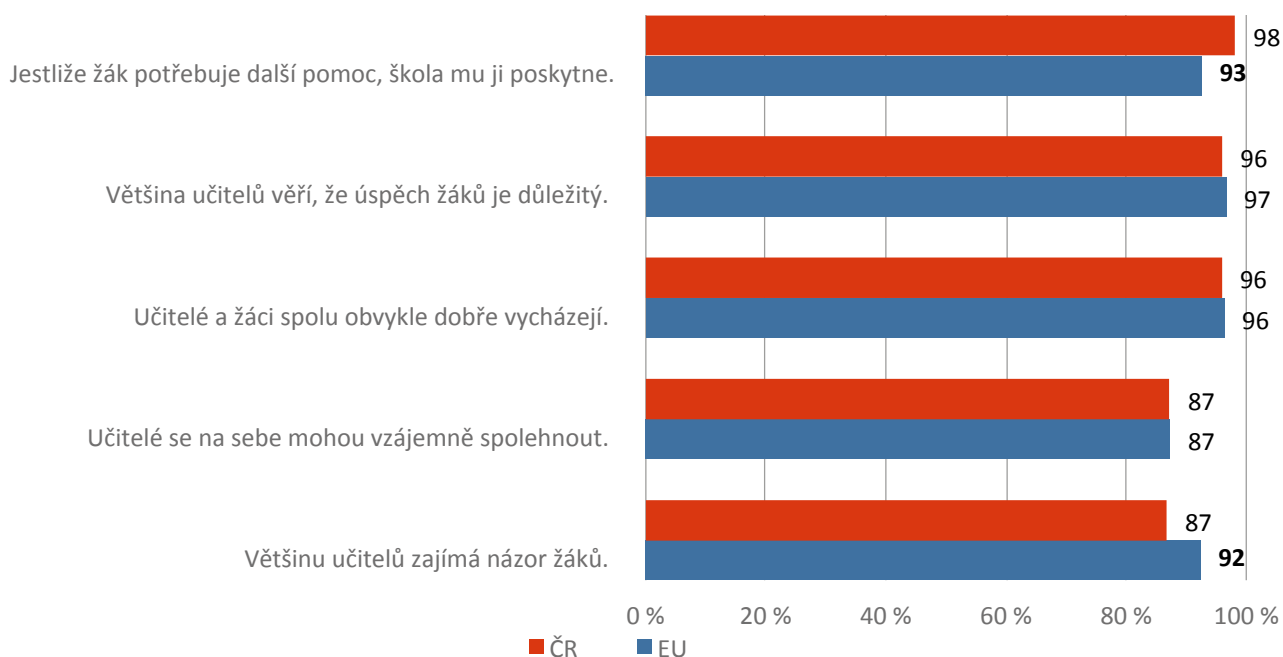

Druhým zkoumaným aspektem kvality prostředí pro vyučování a učení byly v šetření TALIS 2018 **vztahy mezi učiteli a žáky**. Graf 3.8 ukazuje, že většina českých učitelů hodnotí tyto vztahy pozitivně – 98 % souhlasí s tvrzením, že potřebuje-li žák další pomoc, škola mu ji poskytne, 96 % s tvrzením, že většina učitelů věří, že úspěch žáků je důležitý a že učitelé a žáci spolu obvykle dobře vycházejí, podle 87 % dotázaných se učitelé (v dané škole) na sebe mohou vzájemně spolehnout a stejný podíl dotázaných také souhlasí s tvrzením, že většinu učitelů zajímá názor žáků. Významnější rozdíly oproti zemím EU jsou jen v této poslední položce (v EU s tvrzením, že většinu učitelů zajímá názor žáků, souhlasí o 6 p. b. učitelů více) a v otázce poskytování pomoci žákům, kteří ji potřebují (v EU souhlasí s tímto tvrzením o 6 p. b. méně učitelů). Celkově tedy výsledky TALIS 2018 naznačují, že je vnímání vztahů mezi českými učiteli a žáky a mezi učiteli ve sboru navzájem pozitivní.

Pohled učitelů se ale ne vždy setkává s pohledem žáků, který nemusí být tak pozitivní. Např. v rámci tematické inspekční činnosti zaměřené na matematickou gramotnost²⁶ byl zjišťován i pohled žáků. Ti např. odpovídali, jak často jim učitel říká, v čem jsou v matematice dobří a v čem jsou jejich slabiny. Tři čtvrtiny žáků se s takovou zpětnou vazbou setkali jen občas nebo vůbec. Méně pozitivní jsou i zjištění od žáků z PISA 2015.²⁷ Jedna z otázek zjišťovala, jak často dochází k vybraným situacím v hodinách přírodovědného předmětu. Žáci např. odpovídali, jak často učitel pomáhá žákům s učením. Polovina žáků se s tím nesetkala nikdy nebo jen v některých hodinách. Když žáci odpovídali, jak často má učitel zájem o studijní pokroky každého žáka, nikdy nebo jen v některých hodinách se s tím setkala plná třetina žáků.

Graf 3.8 Podíl učitelů, kteří souhlasí či zcela souhlasí s uvedenými výroky týkajícími se vnímání kvality vztahů mezi učiteli a žáky

Pozn.: Statisticky významné rozdíly mezi ČR a EU jsou zvýrazněny tučně.

26 Tematická zpráva Rozvoj matematické gramotnosti na základních a středních školách ve školním roce 2017/2018, graf 12 (https://www.csicr.cz/Csicr/media/Prilohy/PDF_el_publicace/Tematick%3%a9%20zpr%3%a1vy/TZ-matematicka-gramotnost-2017-2018.pdf).

27 Vlastní analýza dat PISA 2015 pro ČR, otázka ST100 žakovského dotazníku (<https://www.csicr.cz/Prave-menu/Mezinarodni-setreni/PISA/Datove-soubory-a-dotazniky/Ceska-skolni-inspekce-zverejnuje-narodni-a-mezinar>).